

پردیس شهید صدوقی کرمانشاه

عنوان اقدام پژوهی: کاهش آسیب های اجتماعی دانش آموزی به نام رها در دبیرستان محدثه مهران

ستایش جعفری

Jafarisetayesh1380@gmail.com

www.rashtoon.net

تشکر و قدردانی

سپاس و ستایش مر خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید.

چکیده

این پژوهش به روش اقدام پژوهی انجام شده است و هدف از آن کاهش آسیب های اجتماعی در دانش آمو پایه یازدهم انسانی دبیرستان دخترانه محدثه _مهران است .آسیب های مختلف، کودکان و نوجوانان را تهدید می کند و همین مساله نیازمند هوشیاری والدین و اولیای مدرسه است تا بتوان در اسرع وقت از بروز و تشدید هر گونه آسیب در بین دانش آموزان جلوگیری کرد.

با بررسی سلامت روان دانش آموزان باید گفت که اضطراب، فقر، طلاق، اعتیاد، خشونت و بدسرپرستی به عنوان عوامل مخاطره آمیز خانوادگی شناخته می شوند. از سوی دیگر بر اساس گفته های کارشناس حوزه مواد مخدر سن مصرف گُل در کشور کاهش یافته است.

کلمات کلیدی: آسیب های اجتماعی، راهکارهای مقابله با آن، معلم

فهرست مطالب:

چکیده:.....ب

فصل ۱: ۱

مقدمه: ۲

پیشینه تحقیق:..... ۳

توصیف وضعیت موجود و بیان مسئله:..... ۵

اهداف اقدام پژوهش: ۶

فصل ۲:..... ۷

گردآوری و اطلاعات شواهد(۱):..... ۸

تجزیه و تحلیل: ۱۰

بررسی راهکار: ۱۰

اجرای راهکار: ۱۱

فصل سوم: ۱۲

گرد آوری اطلاعات(۲): ۱۳

ارزیابی: ۱۵

استنتاج: ۱۶

پیشنهادات: ۱۷

منابع و ماخذ: ۱۸

فصل اول

اگر بخواهیم از آسیب‌های اجتماعی به طور کل تعریفی ارائه دهیم؛ آسیب‌های اجتماعی به مفهوم رفتاری است که به طریقی با انتظاراتی مشترک اعضای یک جامعه سازگاری ندارد و بیشتر افراد آن را ناپسند و نادرست می‌دانند در واقع هر جامعه از اعضای خود انتظار دارد از ارزش‌ها و هنجارها تبعیت کنند اما همواره عده‌ای پیدا می‌شوند که پاره‌ای از این ارزش‌ها و هنجارها را رعایت نمی‌کنند. جامعه افرادی که هماهنگ و هم‌ساز با ارزش‌ها و هنجارها باشند سازگار یا همنوا و اشخاصی را که بر خلاف آن‌ها رفتار می‌کنند ناسازگار یا ناهمنوا می‌خوانند.

از میان افراد نابهنجار کسی که رفتار نابهنجارش زودگذر نباشد و مدت زیادی طول بکشد، کجرو یا منحرف نامیده می‌شود و رفتار او را انحراف اجتماعی یا آسیب اجتماعی می‌خوانند.

جامعه‌شناسی و جرم‌شناسی متوجه آن دسته از نقض هنجارها است که توسط عده‌ی زیادی از مردم گناه تلقی می‌گردد از این رو انحراف یا آسیب اجتماعی به رفتارهایی گفته می‌شود که هنجارهای اجتماعی را نقض کرده و در نتیجه از نظر تعداد بسیاری از مردم غیر قابل پذیرش است. مورد مطالعه در این تحقیق نیز رهادانش آموز پایه یازدهم انسانی دبیرستان محدثه میباشد که با آسیب‌های اجتماعی روبه‌رو است امیداست که به یاری مسولین آموزشگاه بتوانیم این مشکل را بهبود بخشیم

علیرضا محسنی تبریزی در سال ۱۳۸۱ پژوهشی را تحت عنوان آسیب شناسی بیگانگی اجتماعی - فرهنگی انجام دادند. در پرتو مبانی نظری تحقیق، ضمن تدوین ۷ فرضیه که ناظر بر رابطه متغیر اصلی حقیق(انزوای ارزشی) و روابط میان هر یک از متغیرهای علی بود، با کاربرد روش پیمایش و استفاده از تکنیک پرسشنامه هدایت شده از ۱۴۴ نفر دانشجو، که از بین ۹۱۶۰۵ نفر دانشجویان شاغل به تحصیل در سه مقطع لیسانس، فوق لیسانس و دکتری در دانشگاه‌های دولتی شهر تهران در سال تحصیلی ۷۹-۸۰ و به طریق نمونه‌گیری طبقه‌ای با دقت احتمالی مطلوب ۰۵ d و ضریب اطمینان ۹۵ درصد انتخاب شده بودند، اطلاعات مربوط به ابعاد آسیب شناختی فرهنگی در محیطهای دانشجویی جمع‌آوری گردید. بر اساس نتایج حاصل از مدل تبیینی تحلیل مسیر انزوای ارزشی، می‌توان استدلال کرد که این متغیر متأثر از عوامل مختلفی است که در شبکه‌ای از روابط علی با یکدیگر و به صورت مرکب و مجموع قرار دارند و کل تغییرات آن را مجموع متغیرهای علت (X) بیان می‌کند. در این مدل، متغیرهای مطلوبیت شرایط خانوادگی، مطلوبیت شرایط آموزشی، SES رضایت از زندگی، احساس ستیز با والدین و ضدیت با جامعه هم، به طور مستقیم و هم به طور غیرمستقیم، (*) این مقاله مأخوذ و تلخیصی است از طرحی تحقیقاتی تحت عنوان «آسیب‌شناسی اجتماعی جوانان: بررسی انزوای ارزشی و مشارکت فرهنگی در محیطهای دانشجویی کشور» که در قالب یکی از پروژه‌های مصوب طرح جامع نیازسنجی نیروی انسانی متخصص و سیاست‌گذاری توسعه منابع انسانی کشور در مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و با حمایت مالی آن مؤسسه در سال ۱۳۸۰ انجام یافته است. بر انزوای ارزشی اثر گذاشته‌اند. همچنین، انزوای ارزشی بازتابی از تأثیرات متقابل متغیرهای علت و منتج از مجموعه از خورد‌های این عوامل است.

رسول افضلی احمد ایرانخواه حسن مومنی در سال ۱۳۹۷ پژوهشی را تحت عنوان بررسی نقش سمن‌ها در پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، مورد مطالعه: شهر تهران انجام دادند. هدف: سازمانهای مردم‌نهاد(سمن‌ها) جایگزین مناسبی برای ارائه‌ی خدمات دولتی هستند. هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش آنها در حوزه‌ی کاهش و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی شهر تهران است. روش: جهت دستیابی به داده‌های مورد نیاز، مصاحبه عمیق با سمن‌های فعال در این حوزه صورت گرفت که برای تعیین حجم جامعه و انتخاب مصاحبه‌شوندگان، از روش گلوله برفی (شیوه نمونه‌گیری) استفاده شد. یافته‌ها: یافته‌های تحقیق نشان داد: اکثر سمن‌ها در حوزه‌ی آسیب‌های رفاهی، یا به صورت ترکیبی در زمینه‌ی آسیب‌های جرم‌زا و ساختاری فعالند. تعریف آنها از مفهوم آسیب اجتماعی بیشتر معطوف به مسئله اجتماعی بوده و سمن‌های فعال شهر تهران را در این حوزه ناکافی دانسته‌اند. اقداماتشان عمدتاً به صورت آموزش، مددکاری، توانمندسازی و فرهنگی بوده که در این راستا از حمایت‌های دولت و قوانین مربوطه رضایت خاطر ندارند. علت آسیب‌ها را به ترتیب اولویت: فقر مادی، فقر فرهنگی، محیط

شهر و مشکلات آن، سیاست ها و قوانین نامناسب بیان، ورشد فعالیت سمن ها و میزان همکاری مردم را مثبت ارزیابی کرده اند. مصاحبه شونده گان به ترتیب: الگوی پیشگیری اجتماعی رشدمدار، الگوی کنترل و پیشگیری جامعه مدار، الگوی کنترل و پیشگیری توانمندسازی، الگوی کنترل و پیشگیری را مددکاری اجتماعی، الگوی کنترل و پیشگیری طراحی محیطی و الگوی کنترل و پیشگیری انتظامی را پیشنهاد کرده اند. نتیجه گیری: پیشگیری از آسیب-های اجتماعی در راستای تامین امنیت، نیازهای انسانی و توسعه ی اجتماعی در جوامع مختلف است. گستردگی اقدامات و نظرات گوناگون در رفع آسیب های اجتماعی باعث شده تا دولت ها به تنهایی قادر به برآورد آن نباشند، از اینرو لازم است همکاری های چند جانبه با حاکمیت- مردم و جامعه صورت پذیرد تا نتایج بدست آمده کیفی تر و سریعتر رخ دهد.

مسعود علی حسینی در سال ۱۳۹۹ پژوهشی را تحت عنوان نقش آموزش هنر بر درمان آسیب های اجتماعی و تقویت باورهای دینی دانش آموزان انجام دادند. پژوهش حاضر به بررسی نقش آموزش هنر بر درمان آسیب های اجتماعی و تقویت باورهای دینی دانش آموزان می پردازد. روش پژوهش از نوع تحقیقات نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل است. جامعه آماری تحقیق مذکور را کلیه ی دانش آموزان ششم ابتدایی شهر مهران (استان ایلام) تشکیل می دهند. با توجه به حجم بالای جامعه آماری از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای استفاده شد. واز بین مدارس منطقه مورد نظر ۴ مدرسه به صورت تصادفی انتخاب شده و پس از آن ۳۰ نفر به صورت تصادفی به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند و به صورت تصادفی در دو گروه کنترل (۱۵ نفر) و گروه آزمایش (۱۵ نفر) تقسیم شدند. و از این آزمودنی ها، پیش آزمون باورهای دینی و آشنایی با مسائل و آسیب های اجتماعی گرفته ، لازم به ذکر است جلسات آموزش هنر به مدت ۲ ماه و هر هفته ۳ جلسه و به میزان ۳۰ تا ۴۵ دقیقه جمعاً 16 ساعت برگزار گردید، داده های حاصل از این پژوهش با استفاده از نرم افزار SPSS23 مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد و برای طبقه بندی و نمایش داده ها ابتدا از آمار توصیفی برای میانگین ها، انحراف استانداردها و درصدها استفاده گردید. برای آزمون فرضیه ها از تحلیل کوواریانس یک متغیره و چند متغیره استفاده شد. یافته ها نشان داد که آموزش هنر بر درمان آسیب های اجتماعی و تقویت باورهای دینی دانش آموزان نقش موثری دارد.

بیان مسئله

اینجانب ستایش جعفری در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ در پایه دوم متوسطه دبیرستان دخترانه محدثه_مهران مشغول کارورزی بودم. که متوجه شدم دانش آموزی بنام رها به طور شدید در معرض آسیب های اجتماعی قرار دارد به همین دلیل تصمیم گرفتم پژوهش حاضر را در جهت رفع و کاهش آسیب های اجتماعی دانش آموز انجام دهم و راه های مقابله ی با آن را آموزش دهم. دبیرستان محل تحقیق بانام محدثه در مقطع متوسطه اول و دوم در شهرستان مهران شهرک چالاب از سال ۱۳۷۵ به کار مشغول است این مدرسه در ۷ کلاس و ۲۵۵ دانش آموز در یک شیفت کاری صبح فعالیت دارد مدیر مشاور به همراه ۱۲ معلم از جمله کارکنان این مدرسه میباشند

با پرس و جو از مشاور معلم و مدیر مدرسه متوجه بودن رها در معرض آسیب اجتماعی شدم او در خانواده نسبتاً فقیر زندگی می کند مادر او خانه دار و پدرش یک کارگر ساده است که تا حدودی روابط و زندگی خوب و سازگاری با یکدیگر ندارند روبرو بودن با مشکلات زندگی باعث کاهش توجه آنها به رها شده است او دچار نوعی اضطراب و ترس خشم و پرخاشگری و افسردگی و عدم اعتماد به نفس می باشد به هر بهانه ای می خواهد از کلاس و مدرسه خارج شود و به طور منظم غیبت دارد و با دوستانش هیچگونه سازگاری ندارد و نسبت به درس کم توجه می باشد به همین علت افت تحصیلی شدیدی پیدا کرده است به همین دلیل وضعیت رها ذهنم را به خود درگیر کرد لذا به دنبال یافتن راهی بودم که بتوانم آسیب های اجتماعی را در کاهش دهم و آگاهی او را ارتقا دهم تاکنون پیرامون موضوع پژوهش های انجام شده است که بعضی از آنها دارای روایی و اعتبار کافی میباشند لکن از آنجا که در زمان گذشته و در مکان دیگری به آن پرداخته شده تحقیق دوباره آن به نظر الزامی می باشد بنابراین موضوع فوق که به لحاظ زمانی و مکانی با تحقیقات پیشین فرق دارد به عنوان یک مسئله تحقیقاتی قابل تحقیق و بررسی می باشد.

تاکنون پیرامون موضوع پژوهش هایی انجام شده که بعضی از آن ها دارای روایی و اعتبار کافی می باشند لکن از آنجا که در زمان گذشته و مکان دیگری به آن پرداخته شده تحقیق دوباره آن به نظر الزامی می باشد. بنابراین موضوع فوق که به لحاظ زمانی و مکانی با تحقیقات پیشین فرق دارد به عنوان یک مسئله تحقیقاتی قابل تحقیق و بررسی می باشد.

اهداف اقدام پژوهی

اهداف کلی:

کاهش آسیب اجتماعی دررها

اهداف اختصاصی:

ارائه راهکارهای کاهش آسیب های اجتماعی

آشنایی نحوه برخورد با آسیب های اجتماعی

فصل دوم

گردآوری و شواهد ۱

پس از تعیین مسئله تحقیق به منظور شناسایی عوامل ایجاد کننده آسیب های اجتماعی در کیس انتخابی اقدام به مطالعه و بررسی و جستجوی علل و عوامل و جمع آوری مدارک و شواهد در این زمینه نموده و کار خود را با مشاهده رفتار های رها آغاز کردم . در این پژوهش روش های مشاهده فعال مصاحبه بررسی اسناد و مدارک مربوط به دانش آموز را انتخاب کردم و اطلاعات مفیدی کسب کردم

ابزار تحقیق:

۱_مشاهده

۲_مصاحبه

۳_بررسی اسناد و مدارک

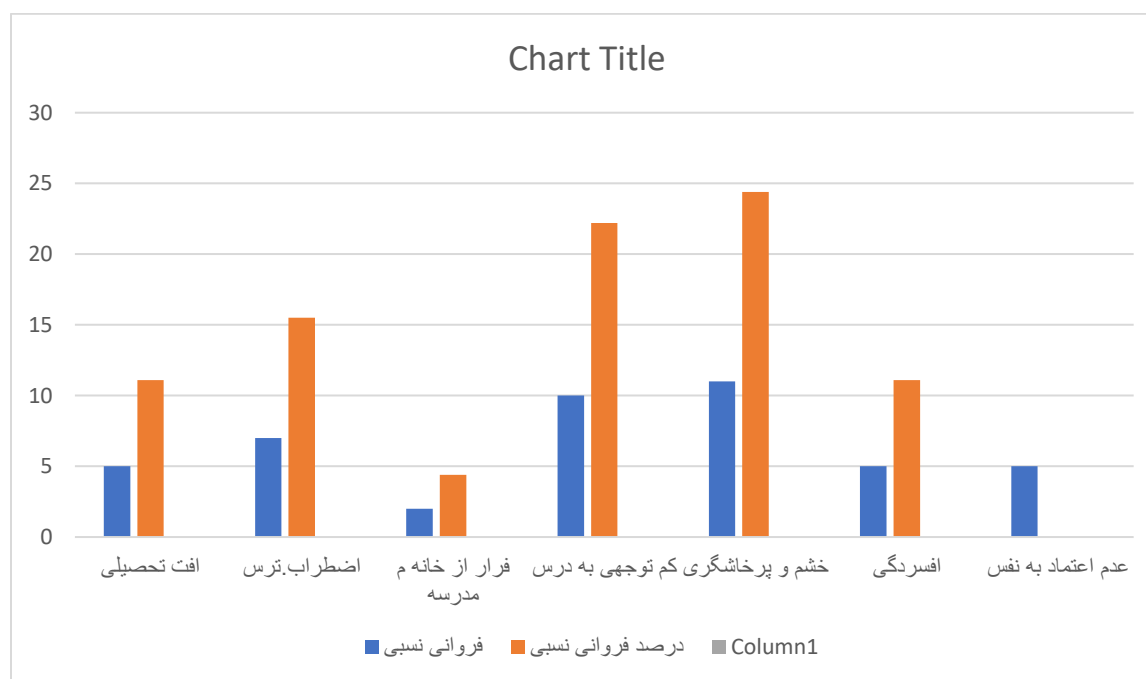
مشاهده در کلاس :او مدام دارای حالاتی مانند استرس ناسازگاری با دوستان بی توجهی به درس و معلم حالاتی از پرخاشگری نسبت به دوستان عدم اعتماد به نفس در پاسخگویی به سوالات معلم بود

مشاهده در محیط مدرسه و زنگ تفریح: پرخاشگری او در زنگ تفریح تشدید پیدا می کرد با دانش آموزان تند صحبت می کرد و از الفاظ رکیک و فریاد زدن بر سر دوستان استفاده میکرد حتی در هنگام بازی به هر بهانه ای دوستانش را هل می داد

مصاحبه با کادر مدرسه: کارت مدرسه ام از معلم مدیر و مشاور مدرسه وضعیت راه ها را این گونه بیان کردند که او در خانواده نسبتاً فقیر زندگی می کند او همیشه دارای حالات ذکر شده است و رفتارهای شایسته و مورد قبول یک دانش آموز منضبط را ندارد

مطالعه پرونده تحصیلی: با مطالعه پرونده تحصیلی رها و مشاهده و مقایسه اطلاعات در پرونده از روی نمرات و کارنامه های تحصیلی سنوات گذشته علوم متوجه شدم که او در دوران راهنمایی نمرات تقریباً خوبی کسب کرده اما با ورود به مقطع دبیرستان دچار افت تحصیلی شده و بالا آمدن مقطع تحصیلی او این افت تحصیلی شدیدتر شده است

ردیف	رفتارها	فراوانی نسبی	درصد فراوانی نسبی
۱	افت تحصیلی	5	۱۱.۱
۲	اضطراب - ترس	7	۱۵.۵
۳	فرار از خانه و مدرسه	2	۴.۴
۴	کم توجهی به درس	10	۲۲.۲
۵	خشم و پرخاشگری	11	۲۴.۴
۶	افسردگی	5	۱۱.۱
۷	عدم اعتماد به نفس	5	۱۱.۱

تجزیه و تحلیل و تفسیر اطلاعات

بررسی جدول و نمودار شواهد یک در طی یک هفته نشان می دهد که بیشترین آسیب وارد شده به رها مربوط به پرخاشگری می باشد با توجه به اطلاعات جمع آوری شده در رابطه با آسیب های اجتماعی در رها متوجه شدم که مهم ترین دلایل آسیب وارد شده به رها در مدرسه و منزل عوامل زیر هستند

_وضعیت نابسامان مالی در منزل

_وضعیت نابسامان روابط خانوادگی

_عدم توجه خانواده به رها

_افت تحصیلی

به طور کلی با توجه به مصاحبه های انجام شده و با توجه به اطلاعات کسب شده باید بیشتر به دنبال رفع ناکامی ها از سوی والدین بود تا بتوان رفتارها گر ها را در مدرسه و خانه کنترل کرد

برسی راه حل های موجود و انتخاب راه حل جدید

بزرگترین مشکل رها پرخاشگری و افت تحصیلی بود بسیاری از پژوهش های انجام شده بیانگر آن است که بسیاری از نوجوانان و جوانان با آسیب های اجتماعی روبرو هستند که بیشترین نمود آن در رفتاری به نام پرخاشگری است.

باتوجه به اطلاعات به دست آمده راه حل موجود به شرح زیر است:

- توجه به مهارت های اجتماعی در برنامه ریزی درسی
- نشان دادن تاثیرات مخرب دوستان نالایق و ناشایست و چگونگی قطع ارتباط با آنان
- آموزش مهارت های زندگی نظیر دوست یابی و خودشناسی و کشف خود در محتوای آموزشی

• اجازه‌ی ابراز وجود به دانش آموز از طریق دادن مسئولیت و استفاده از دیدگاه‌های آنان در

مدرسه

• تقویت عزت نفس و احترام دانش آموز توسط معلم

• تقویت ارزش‌های دینی دانش آموز توسط معلمان

بررسی‌ها نشان می‌دهد عواملی مانند فشار همسالان و یادگیری از آن‌ها، وجود زمینه‌های مخاطره‌آمیز در خانواده، گرایش به کنجکاوی، گرایش به تفریح و لذت، یادگیری از رسانه‌ها و صنایع فرهنگی، فشارهای ناشی از مشکلات مربوط به بهداشت روان، شکست‌های تحصیلی دانش آموزان را در معرض آسیب‌های اجتماعی قرار می‌دهد

اجرای راهکار و نظارت بر آن

بعد از شناسایی آسیب‌های وارد شده و رها سعی کردم با استفاده از راه حل‌های پیشنهادی آسیب‌های اجتماعی را در مدرسه و خانه کاهش دهم سایت کردن با برقراری ارتباط با کادر مدرسه تا حدودی رفتار کادر مدرسه را بارها بهبود ببخشم و سازگاری و احترام معلم به دانش آموز و دانش آموز به معلم را تقویت کنم و با همکاری معلمان رها بتواند ابراز وجود از طریق انجام دادن مسئولیت را داشته باشد سعی کردم با مشاور مدرسه در رابطه با برنامه ریزی درسی و تحصیلی او صحبت کنم و همچنین با نزدیک شدن و برقراری ارتباط با رها علاوه بر نشان دادن تاثیرات مخرب دوستان نالایق و ناشایست و چگونگی ارتباط با دوستان و آموزش مهارت‌هایی مانند دوستیابی و خودشناسی ارزشهای دینی او را تقویت کنم سعی کردم که نحوه‌ی استفاده‌ی صحیح از رسانه‌ها را به دانش آموز آموزش دهم. بطور کلی از مسئله رسانه‌ها و هویت جوانان چنین برداشت می‌شود که: از آنجا که رسانه‌ها حکم قلب جامعه را دارند و تمام رگ‌ها و شریان‌ها از درون آن می‌گذرد باید بر آنچه وارد آنها می‌شود و آنچه خارج می‌گردد نظارت کامل داشت. رسانه‌ها باید یادآور هویت جمعی برای مردم باشند و کاربرد آنها منجر به واکنش منفی در مخاطب نشود.

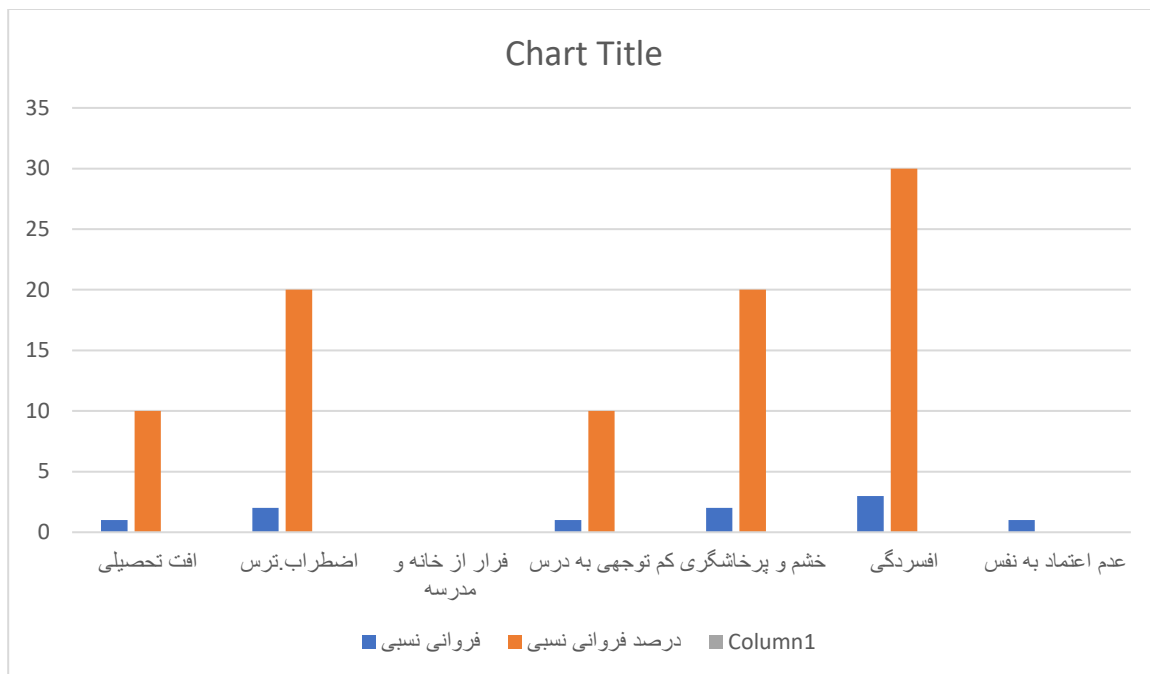
فصل سوم

گردآوری اطلاعات شواهد ۲

علاوه بر تلاش برای بهبود رفتارهای رها اجرای طرحی جدید برای مصاحبه با مادر رها نیاز بود تا در رابطه با وضعیت روحی روانی و تحصیلی رها با مادر او صحبت کنم و علت رفتارهایی مانند پرخاشگری عدم اعتماد به نفس ترس و اضطراب و افت تحصیلی رها را با مادرش در میان بگذارم و اهمیت توجه به رها در منزل برای ایشان تبیین شود تا ایشان هم سعی کنند روابط خانوادگی شان را بهبود ببخشند و توجه بیشتری به رها برای رفع آسیب های وارد شده بر او داشته باشند به این ترتیب به لطف خداوند متعال و با راهنمایی مشاور و همکاران مدرسه تا حدودی توانستیم آسیب های اجتماعی وارد شده به دانش آموز به نام رها را کاهش دهیم و تا حدودی رفتارهای او را کنترل و او را با آسیب های اجتماعی آشنا کنیم.

شواهد ۲

درصد فراوانی نسبی	فراوانی نسبی	رفتارها	ردیف
۱۰	۱	افت تحصیلی	۱
۲۰	۲	اضطراب. ترس	۲
	۰	فرار از خانه و مدرسه	۳
۱۰	۱	کم توجهی به درس	۴
۲۰	۲	خشم و پرخاشگری	۵
۳۰	۳	افسرگی	۶
۱۰	۱	عدم اعتماد به نفس	۷

ارزیابی تاثیر اقدام جدیدو تعیین اعتبار آن

من سعی کردم که همه روش های پیشنهادی را اجرا کنم که تا حدودی سبب شد آسیب های اجتماعی وارد شده به رها کنترل و کاهش یابد و ما به وضوح شاهد تغییر قابل ملاحظه ای در رفتارهای رها بودیم و همچنین والدین او نسبت به تغییرات او رضایت داشتند بعد از بررسی وضعیت دانش آموزان و کشف مشکلات آنها متوجه شدم که والدین مشکلات دانش آموزان را جدی نمی گیرند و آن را غیر قابل درمان می دانند و در مورد آسیب های اجتماعی و راهکارهای برخورد با آن برای دانش آموزان چیزی نگفته اند به همین دلیل این پژوهش را انجام دادم و راهکارهایی که با کمک مشاور انتخاب و اجرا کردم بسیار تاثیر گذار بود و سبب بهبود عملکرد دانش آموزان شد که خانواده های آنها از شرایط دانش آموزان ابراز رضایت کردند.

استنتاج

اقدام پژوهی حاضر به منظور کاهش آسیب های اجتماعی و ارتقاء آگاهی نسبت به آسیب های اجتماعی در دانش آموزی به نام رها در مدرسه محدثه مهران انجام شده است. در این ضمن نتیجه های یافته شده از اقدام پژوهی، پیشنهادات و راهکارهای برخاسته از آن ارائه می گردد. برای این منظور از مشاهده، مصاحبه، اسناد و مدارک استفاده شده است. داده ها با شیوه آماری ساده، فراوانی و درصد فراوانی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. که نتایج به دست آمده به شرح زیر است:

- _در ابتدای بررسی ها مشکل افت تحصیلی، ۵ و بعد از ارائه راه حل ها ۱ بوده است.
- _در ابتدای بررسی ها اضطراب و ترس رها ۷، و بعد از ارائه راه حل ها ۲ بوده است.
- _در ابتدای بررسی ها مشکل فرار از خانه و مدرسه رها ۲، و بعد از ارائه راه حل ها ۰ بوده است
- _در ابتدای بررسی ها کم توجهی به درس ۱۰، و بعد از ارائه راه حل ها ۱ بوده است
- _در ابتدای بررسی ها خشم و پرخاشگری ۱۱ و بعد از اجرای راه حل ها ۲ بوده است
- _در ابتدای بررسی ها افسردگی ۵ و بعد از ارائه راه حل ها ۳ بوده است
- _در ابتدای بررسی ها عدم اعتماد به نفس ۵ و بعد از ارائه راه حل ها اعتماد به نفس ۱ بوده

است

با استفاده از مشاهده مصاحبه و تحلیل داده ها تفاوت معناداری بین شواهد ۱ و ۲ وجود دارد پس با اطمینان می توان گفت که راه حل ذکر شده برای رفع مشکل دانش آموز موثر بوده است و راهکارهای ارائه شده بر کاهش مشکل دانش آموز تاثیر مثبت داشته است

پیشنهادات

باتوجه به روند اقدام پژوهی ونتایج حاصل از آن پیشنهادات ذیل عنوان میگردد:

-بدون شک ناآشنایی کافی کودکان و نوجوانان با مهارت های اجتماعی ریشه اغلب آسیب پذیری های اجتماعی آن هاست؛ از این رو بررسی نقش آموزش مهارت های اجتماعی در کاهش آسیب های اجتماعی در مدارس می تواند بسیار کمک کننده باشد. مدرسه یکی از موثوق ترین محیط های اجتماعی است مردم و خانواده ها نیز در زمان حضور فرزندانشان در مدرسه، با این محیط در ارتباط هستند. بنابراین دانش آموزان در سنی قرار دارند که اگر اطلاعات کافی به آن ها داده شود، به ندرت در سنین بالاتر درگیر آسیب های گوناگون از جمله آسیب های ناشی از مواد مخدر می شوند. آموزش و پرورش بهترین فرصت برای آموزش و ارائه اطلاعات به دانش آموزان است. آموزش و پرورش باید در کلاس های خود را برای توسعه برنامه های مبتنی بر افزایش مهارت های اجتماعی و پیشگیری از آسیب های اجتماعی باز کند.

-شایسته است معلمان برخوردارمناسبی بادانش آموزان خود داشته باشند

-ازبرچسب زدن به دانش آموزان خودداری شود

-حس اعتمادبه نفس ومسولیت پذیری دردانش آموزتقویت شود

- کارگاه های تخصصی مهارت زندگی برای کلیه مقاطع تحصیلی برگزار شود
- جلسه اولیا و مربیان برای تبیین مسایل دانش آموزان برای خانواده هاب برگزار شود
- توجه به دانش آموز در خانواده افزایش یابد
- ازمجادله و مطرح کردن مشکلات در حضور فرزند خودداری شود
- بامشاهده ناسازگاری رفتاری و اختلال در فرزند خود حتما با مراکز مشاوره در ارتباط باشند

منابع

- دورکیم، < قواعد روش جامعه شناسی >، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۷.
- رجبی پور، < مبانی پیشگیری اجتماعی از بزهکاری اطفال و نوجوانان >، تهران: دفتر تحقیقات کاربردی پلیس و پیشگیری و نشر منتهی، ۱۳۸۷.
- رئیزی وانانی، < سرمایه گذاری در آموزش و پرورش با امنیت اجتماعی >، تهران: مجموعه مقالات همایش دانش آموز پلیس و امنیت اجتماعی، ۱۳۸۷.
- رئیس سعدی، < ارتقاء کیفیت یادگیری بر کاهش آسیب های روانی و اجتماعی دانش آموزان >، همایش ملی روانشناسی مدرسه ۲۶ بهمن، ۱۳۹۵.
- رضایی، www.rezaee.ir، م، ۱۳۸۴.
- فیضی خواه، www.blogfa.com، [www.malekiyan](http://www.malekiyan.com)، ج، ۱۳۸۵.
- قادری، www.kayhannews.ir، پ، ۱۳۸۵.

مرادی، <بررسی نگرش مشاوران شاغل در مدارس کرمانشاه پیرامون اثربخشی برنامه های پیشگیری از آسیب های اجتماعی در مدارس >، کرمانشاه: سومین همایش ملی روانشناسی مدرسه ۲۶ بهمن، ۱۳۹۵.

موحد، www.iranclubs.org، ر. ۱۳۸۵.

نادری، حاجی حسینی نژاد، تاجیک اسماعیلی و زین آبادی، <ویژگیهای اهداف فعالیت‌های فوق برنامه دانش آموزان دبیرستانی با رویکرد پیشگیری از آسیب های اجتماعی >، فصلنامه روانشناسی تربیتی شماره بیست و چهارم سال هشتم، ح، ۱۳۹۱.